

Yhteistyö vanhempien kanssa

Vanhempien tukeminen auttaa lapsia

Tutkimustulosten mukaan vanhempien tuki vaikuttaa ensisijaisesti seksuaaliväkivaltaa kohdanneiden ja haitallista seksuaalista käyttäytymistä ilmentäneiden lasten ja nuorten toipumiseen.

Ammattilaisten tuki vanhemmille tapahtuneen kohtaamiseen ja käsittelemiseen:

- Sisarustenväliseen haitalliseen seksuaaliseen käyttäytymiseen ja/tai seksuaaliväkivaltaan liittyvä trauma (sisarustenvälinen seksuaaliväkivalta) on yleistä ja sitä voi esiintyä kaikenlaisissa perheissä.
- Riskitekijöitä sisarustenväliseen haitalliseen seksuaaliseen käyttäytymiseen ja/tai seksuaaliväkivaltaan liittyvään traumaan (STT): ylisukupolvinen trauma, altistuminen ikätasolle haitalliselle seksuaaliselle materiaalille, sisarustenkeskeinen jatkuva ajanvietto ilman aikuisen läsnäoloa, neurodiversiteetti, viiveet sosiaalisten taitojen kehityksessä, tekoon syyllystyneen sisaruksen aiemmat väkivallan kokemukset, altistuminen perheväkivallalle
- Lapsen traumatisoitumista lisää, mikäli heitä ei uskota tai tueta trauman käsittelemisessä.

Vanhemmat tarvitsevat tukea

Vanhemmille on traumaattista ja he käyvät läpi merkittävää suruprosessia kuullessaan sisarustenvälisestä haitallisesta seksuaalisesta käyttäytymisestä ja/tai seksuaaliväkivallasta. Tapahtuneen kieltäminen ja shokki on yleistä. Vanhemmat voivat silti lopulta päätyä uskomaan ja tukemaan uhriksi joutunutta lastaan. Vanhemmat, jotka käyvät läpi tämän voimakkaasti stigmatisoidun ja heikosti ymmärretyn kriisin, ovat kohonneessa riskissä sosiaaliseen eristäytymiseen, masennukseen ja posttraumaattiseen stressihäiriöön.

Kriisiin ja trauman keskellä vanhemmat joutuvat:

- Keskelle vieraita, pitkäkestoisia ja monimutkaisia prosesseja sekä palveluja
- Tekemään merkittäviä ja vaikeita päätöksiä
- Tukemaan lapsiaan heidän huomattavasti eroavissa tarpeissa
- Huolehtimaan kotitaloudesta, kuluista ja aikatauluista

Kuinka ammattilaiset voivat tukea vanhempia

Yhteistyö eri hoitavien tahojen välillä on ensisijaisen tärkeää. Nimitä vanhemmille vastuuhenkilö, joka tekee ensisijaisesti yhteistyötä vanhempien kanssa. Tarjoa perheelle kokonaisvaltainen tilannekuva tarjolla olevista palveluista.

- Rakenna luottamusta; ole rehellinen ja avoin
- Anna tietoa; avaa keskeisiä prosesseja, termejä ja aikatauluja
- Suhtaudu työskentelyyn avoimesti; jokainen tapaus on erilainen, etsi jokaisesta tapauksesta yksilöllisiä näkökulmia
- Arvosta vanhempien tietämystä lapsistaan ja perheestään
- Kuuntele ja validoi vaikeita ja ristiriitaisia tunteita
- Minimoi häpeää; älä tuomitse, anna tietoa sekä tunnista ja tue vanhempien vahvuuksia

Tarjoa tietoa muista tietojen tukipalveluista

Joskus yksittäisen ammattilaisen tuki ei riitä. Tarjoa vanhemmille tietoa ja ohjausta myös muihin tieto- ja tukipalveluihin, esimerkiksi:

- **Sinä Riität™ -vertaistukiryhmät** (<https://www.suojellaanlapsia.fi/sina-riitat>) vanhemmille/huoltajille, joiden perheessä on ilmennyt sisarustenvälisiä haitallista seksuaalista käyttäytymistä ja/tai seksuaaliväkivaltaa (FIN)
- **Raiskauskeskus Tukinainen** (<https://tukinainen.fi/>): tukea, apua ja neuvontaa seksuaalirikosten uhreille, heidän läheisilleen sekä uhrien parissa työskenteleville (FIN)
- **stopitnow.org.uk**: tukea kaikille; myös vanhemmille, joiden lapsi on käyttäytynyt väkivaltaisesti (ENG)
- **thelighthouse-london.org.uk**: tukea perheille seksuaaliväkivallan ilmitulon jälkeen (ENG)
- **Vertaistukea, kuten esim. 5WAVESin ohjaamat vertaistukiryhmät** (ENG):
 - Facebook: "Parent Coping with Sibling Sexual Trauma and Abuse" & Discord: SST/SSA -yhteisö; ole yhteydessä sähköpostitse info@5WAVES.org saadaksesi kutsun Discord-ryhmään

MUUTA TUKEA JA MATERIAALEJA:
suojellaanlapsia.fi (FIN)
5waves.org – siblingsexualtrauma.com (ENG)

